

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Βασιλεὺς Παῦλος ἀπηύθυνεν ἐκ τοῦ καταδρομικοῦ «Ἑλλη» πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας Τζελάλ Μπαγιαρ εἰς Κωνσταντινούπολιν, τὸ ἀκόλουθον μήνυμα :

ῥ᾽ Ἐγκαταλείποντες τὰ Τουρκικὰ χωρικά ὕδατα, ἐπιθυμῶ, καθὼς καὶ ἡ Βασίλισσα, νὰ σᾶς ἐκφράσωμεν τὰς πλέον ἐγκαρδίους εὐχαριστίας μας διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν ὑποδοχὴν ἧς ἐτύχωμεν ἐκ μέρους τοῦ ἐγγενοῦς Τουρκικοῦ λαοῦ, ὡς καὶ διὰ τὴν μεγαλοπρεπῆ φιλοξενίαν ἣν ὅποια μᾶς ἐπεφυλάχθη.

Μετὰ ἀπὸ μίαν διαιωνίαν εἰς τὴν Τουρκίαν, τὴν ὁποίαν κατεστήσατε τόσον εὐχάριστον, ἐγκαταλείπω τὴν μεγάλην σας χώραν συναποκομιζῶν μεθ' ἐμοῦ ζωηρὰς καὶ ἀληθμονήτους ἀναμνήσεις.

Ἐδύγχης, διότι ἐπιστοποίησα μόνος μου, ὅτι ἐπὶ τῶν δύο ἀκτῶν τοῦ Αἰγαίου δημιουργεῖται μία εὐκρινὴς καὶ στενὴ φιλία καὶ ὑπερήφανος, διότι εἶδον μὲ τοὺς ἰδίους μου ὀφθαλμοὺς τὰς γιγαντιαίας προόδους τὰς ὁποίας ἡ φίλη γείτων καὶ σύμμαχος Δημοκρατία ἐπετέλεσε, ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς εἶπω ὅτι μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν σκέπτομαι τὴν προσεχῆ ἐπίσκεψίν σας».

Ὁ Πρόεδρος τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας ἀπήντησεν διὰ τοῦ ἐξῆς τηλεγραφικοῦ μηνύματος :

«Εὐγνωμονῶ τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα διὰ τὸ ἐγκαρδιώτατον μήνυμα, τὸ ὁποῖον αὕτη εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ ἀποστείλῃ ἐγκαταλείπουσα τὰ τουρκικὰ χωρικά ὕδατα. Βαθεῖαν αἰσθάνομαι συγκίνησιν ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα τῶν Ἑλλήνων ἠθέλησε νὰ μετᾶσχη τῆς ἐκδηλώσεως τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα ἡ Ὑμέτερα Μεγαλειότης ἔσχε τὴν μεγάλην καλωσύνην νὰ ἐκφράσῃ.

Ἡ ἐπίσκεψις τῶν Ὑμετέρων Μεγαλειότητων θὰ χαραχθῆ χρυσοῖς γράμμασιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀναπτύξεως τῆς μεταξύ τῶν δύο χωρῶν φιλίας. Κρίνω περιττὸν νὰ διαβεβαιώσω τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα, ὅτι ἡ ἀνεξάλειπτος ἀνάμνησις τῆς εὐγενοῦς ἀποστολῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος τόσον λαμπρῶς ἔφερον εἰς πέρας, ἐν ὀνόματι τῆς μεγάλης ταύτης φιλίας, θὰ περιβάλλεται πάντοτε ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ τουρκικοῦ λαοῦ ὑπὸ τοῦ ἀπείρου σεβασμοῦ καὶ τοῦ μεγάλου θαυμασμοῦ, τὸν ὁποῖον αἱ ὑψηλαὶ τῶν προσωπικότητες τῷ ἐνέπνευσαν.

» Αἱ Ὑμέτεραι Μεγαλειότητες συναπεκόμισαν τὴν καρδίαν τοῦ τουρκικοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ τὸ μήνυμα τῆς εὐκρινεστερας του φιλίας πρὸς τὸν εὐγενῆ ἑλληνικὸν λαόν.

ῥ᾽ Ἀναμένω μετ' ἀνυπομονησίας τὸν χρόνον τῆς προσεχοῦς ἐπισκέψεως, τὴν ὁποίαν θὰ ἔχω τὴν τιμὴν καὶ τὴν χαρὰν νὰ κάμω πρὸς τὰς Ὑμέτερας Μεγαλειότητας καὶ πρὸς τὸ μέγα καὶ σύμμαχον ἔθνος».

Ἐξ ἄλλου, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀθηναγόρας Α΄, εἰς ἠχογραφηθὲν μῆνυμά του πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἐτόνισεν ὅτι «πόθοι αἰώνων καὶ προσδοκίαι μακραὶ ἀπεκορυφώθησαν τὰς τελευταίας ἡμέρας εἰς ἔργον ὑπέρλαμπρον, ἀληθῶς κοσμοϊστορικόν, τοῦ ὁποῦλου ἡ ἀκτινοβολία θὰ φωτίζη ἐφεξῆς τὴν ὁδὸν τῶν δύο ἔθνῶν καὶ τὴν πορείαν τῶν ἄλλων πεπολιτισμένων λαῶν». «Οἱ δύο γενναῖοι καὶ ὑπερήφανοι λαοί, τονίζει ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ ραδιομῆνυμά του ὁ Πατριάρχης, ἐπραγματοποίησαν κρυφὴν νοσταλγίαν αἰώνων, ἰστάμενοι σήμερον ἀποφασιστικοὶ φρουροὶ τῆς εἰρήνης, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τοῦ κόσμου καὶ ἀποτελοῦντες τὴν προφυλακὴν τῆς πολιτισμένης ἀνθρωπότητος». «Τὸ ἔργον τοῦτο, καταλήγει ὁ Πατριάρχης, ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τὸ εὐλογεῖ, δεομένη πρὸς τὸν Ὑψιστον ὅπως τὸ κρατύνη καὶ τὸ προάγῃ».

Σημειωτέον ὅτι τὴν μεσημβρίαν τῆς 16ης Ἰουνίου: «Οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Τύπου ἐπεσκέφθησαν τὸν Πατριάρχην καὶ συνωμίλησαν μετ' αὐτοῦ ἐπ' ἄρκετόν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνομιλίας ὁ Πατριάρχης διηρμήνευσε τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς συνεργασίας καὶ τῆς φιλίας μεταξύ τῶν δύο λαῶν. Ἀκολούθως ἐκράτησε τοὺς ἀπεσταλμένους εἰς πρόγευμα παρὰ τὴν πατριαρχικὴν τράπεζαν, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπεκράτησεν ἀτμόσφαιρα συγκινητικῆς ἐγκαρδιότητος. Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια, ὁ Πατριάρχης προπίνων ἐξέφρασε τὴν χαρὰν του, διότι τοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐξάρη τὸ ἱστορικὸν γεγονός τῆς ἐπισκέψεως τῶν Ἑλλήνων Βασιλέων, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ μέλλον θὰ ἀναγραφῆ εἰς τὰς χρυσοῦς δέλτους τῆς Ἱστορίας. Ἠχήθη δὲ ὅπως ὁ Θεὸς εὐλογῆ τοὺς δύο λαοὺς καὶ ἐνισχύῃ συνεχῶς τὰς προσπάθειας συναδελφώσεώς των....».

